

KINNITATUD
Turvateenistuse kutseala kutsekomisjoni
22.09.2020 otsusega
Kehtivuse algus 01.01.2021

TURVATÖÖTAJA, TASE 3 HINDAMISSTANDARD

Kutsestandardi nimetus ja EKR tase	Turvatöötaja, tase 3
------------------------------------	----------------------

Sisukord:

1. Üldine teave
2. Hindamiskriteeriumid
3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus
4. Hindamise korraldamise protseduurid
5. Juhised ja vormid hindajale
6. Lisad

1. Üldine teave

Käesolev hindamisstandard on koostatud Turvatöötaja, tase 3 kutseeksami läbiviimise korraldamiseks, eesmärgiga võimaldada Turvatöötaja, tase 3 kutse taotlemist vastavalt Turvatöötaja, tase 3 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsusnõuetele.

2. Hindamiskriteeriumid

Kompetents/ tegevusnäitaja/ hindamiskriteerium	Tõendamine
KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID	
1. Töökoha/tööpiirkonna ettevalmistamine	
kontrollib valveobjekti (vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid) terviklikkust oma vastutusosalal, arvestades objekti eripära ning dokumentatsiooni	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
kontrollib töövahendite olemasolu oma vastutusosalal vastavalt valveobjekti dokumentatsioonile; kontrollib talle väljastatud töövahendite korrasolekut vastavalt töövahendile kehtestatud nõuetele	
kõrvaldab kontrolli tulemusena avastatud puudused ja ohud oma pädevuse piires, järgides töökorralduslike dokumente	
2. Valveobjekti (isiku, vara või korra) valvamine ja kaitsmine	

jälgib valveobjektile kehtivate eeskirjade täitmist; fikseerib rikkumised vastavalt korrale; arvestades rikkumise iseloomu edastab teabe vastavalt kehtestatud korrale	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
avastades valveobjektile suunatud ohu või rikkumise, hindab selle iseloomu ja sekkub vastavalt olukorrale; tõrjub ohu või kõrvaldab rikkumise, järgides seadusest tulenevaid õigusi ja kohustusi	
tagab üritusel korda (valvab ja kaitseb) vastavalt juhiste ja oma rollile turvameeskonnas	
3. Isiku ajutine vabaduse piiramine	
piirab/tõkestab isikute õigusvastase tegevuse vastavalt õigusaktidele	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
peab isiku kinni vastavalt õigusaktidele, tagades tema põhiõigused	
tuvastab kinnipeetud isiku, lähtudes õigusaktidest	
annab kinnipeetu üle politseile või raviautusele, lähtudes õigusaktidest	
tagab sündmuskoha puutumatus ja asitõendite säilimise vastavalt õigusaktidele	
4. Füüsilise jõu, erivahendite ja relvade kasutamine	
kasutab füüsilist jõudu vastavalt õigusaktidele	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
kasutab käeraudu vastavalt õigusaktidele	
kasutab gaasipihustit vastavalt õigusaktidele.	
5. Ohu- ja eriolukordade ennetamine ja tegutsemine nendes	
täidab objekti tuleohutusnõudeid; jälgib objektile tuleohutusnõuete täitmist; tulekahjuhäire või tulekahju avastamise korral teavitab Häirekeskust ja asjakohaseid isikuid vastavalt kehtestatud korrale; hindab olukorda ja tegutseb vastavalt evakuaatsiooni plaanile; kasutab sobivaid tulekustutusvahendeid, lähtudes tulekahju eripärast; teeb koostööd päästjatega	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
avastades valveobjektile ohu inimese elule ja tervisele ning kliendi varale (äkkrünnak, pommioht, loodusõnnetus jm) fikseerib ohu vastavalt korrale; kõrvaldab ohu või edastab pädevale isikule/organisatsioonile teabe ohu kõrvaldamiseks; jälgib olukorda kuni ohu kõrvaldamiseni; edastab teabe vastavalt kehtestatud korrale.	
6. Valvealase informatsiooni käitlemine	
hindab valveobjekti, töötleb operatiivselt infot, reageerib antud hinnangule ning otsustab tegutsemisviisi vastavalt muutunud olukorrale ja kehtestatud korrale; jälgib olukorda valvepiirkonnas eesmärgiga avastada valveobjekti ohustavaid tegureid	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
vahetab ja edastab informatsiooni vastavalt kehtestatud korrale	
dokumenteerib sündmuse vastavalt töö korraldusele ja õigusaktidele	
7. Tehniliste süsteemide kasutamine	
eristab ja tuvastab häiresignaali põhjuseid, arvestades valveseadme kasutusjuhendit; valvestab objekti vastavalt töökorraldusele; kasutab valvepiirkonnas olukorra jälgimiseks videosüsteeme; käitleb videosalvestuse materjale vastavalt kehtestatud korrale ja oma pädevusele	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
eristab ja tuvastab tulekahju häiresignaali asukoha ja häire liigi, arvestades süsteemi kasutusjuhendit ja süsteemide üldpõhimõtteid; hindab saadud teavet; valib edasise tegutsemisviisi, lähtudes kehtestatud korrast ja oma pädevusest	
kasutab teabe vahetamiseks sidevahendeid jt infoedastusvahendeid lähtuvalt objekti eripärast, järgides sidepidamiseeskirja	

kasutab mehaanilise kaitse vahendeid vastavalt objekti eripärale ja arvestades vahendite tööpõhimõtteid ja kasutusjuhendit	
8. Läbipääsurežiimide tagamine	
tuvastab sobiva meetodiga isiku või transpordivahendi läbipääsuõiguse, lähtudes objektil kehtivatest reeglitest	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
teostab sobiva meetodiga isiku, temaga kaasas olevate esemete ja transpordivahendite kontrolli, arvestades õigusakte ja ohutusreegleid	
9. Raha ja väärtpaberite saatmine	
tagab jalgsi saatmisel raha ja väärtpaberite puutumatus vastavalt õigusaktidele ja regulatsioonidele	Tõendab testiga, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
tagab transpordivahendiga saatmisel/vedamisel raha ja väärtpaberite puutumatus vastavalt õigusaktidele ja regulatsioonidele	
VALITAVAD KOMPETENTSID	
10. Inkassatsioon	
võtab raha, väärtpaberid ja väärtused enda vastutusele vastu ning annab enda vastutuselt üle vastavalt õigusaktidele ja regulatsioonidele; täidab vastutuse üleminekuks vajaliku dokumentatsiooni	Vastab täiendava testi küsimustele, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
teostab jalgsi raha, väärtpaberite ja väärtuste transporti vastavalt kehtestatud regulatsioonidele, arvestades piirkonna ja objektide eripäraga	
teostab sõidukiga raha, väärtpaberite ja väärtuste transporti vastavalt regulatsioonidele, arvestades piirkonna ja objektide eripäraga; tunneb erinevate inkassatsioonis kasutatavate sõidukite kasutusjuhendeid	
kasutab inkassatsiooni läbiviimisel erinevaid relvi, turvaseadmeid ja -vahendeid, arvestades kasutus- ja tööjuhendeid	
11. Isikukaitse	
planeerib isikukaitset, arvestades isikukaitse põhimõtteid ja meetmeid; täidab isikukaitsega seotud dokumente ja aruandlust	Vastab täiendava testi küsimustele, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
eelkontrollib kaitstava isiku planeeritavad viibimiskohad, liikumisteedkonnad ja objektid ning selgitab välja võimalikud ohud; ennetab, väldib ja kõrvaldab ohtusid; võtab kaitstava isiku objektil vastu; vahetab asjakohast infot	
kasutab jalgsi liikumisel erinevaid formatsioone; tunneb ära ründeohu ja/või ründe kaitstava isiku suhtes ja tõrjub seda	
teab sõidukite formatsioone liikumisel ning peatumisel; ennetab ja väldib eriolukordasid ning tõrjub ründeid liikumisel sõidukitega; teab kolonni moodustamise ja liikumise põhimõtteid; kasutab navigatsiooniseadmeid	
12. IT-vahendite kasutamine turvatöös	
kogub andmeid vastavalt juhenditele; kasutab ette antud sisestusvorme ja täidab need andmetega kokkulepitud kvaliteeditasemel; tegutseb vastavalt juhendile, tuleb toime üksikute eriolukordadega	Vastab täiendava testi küsimustele, vajadusel täpsustab vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
töötab vähemalt ühes õpitud operatsioonisüsteemis ja veebisirvijas; eristab lihtsamaid liideseid ja lõppkasutaja seadmeid ning ühendab lihtsamaid asendusseadmeid; märkab oma vastutusalas tavakasutusest erinevate olukordade esinemist tehnoloogias; kasutab IKT baassõnavara, eristab tarkvaras operatsioonisüsteemi ja rakenduste tasemeid	
juhib protsesse vastavalt juhendile; märkab ja teatab tavakasutusest erinevate olukordade esinemist oma tööloigis; tegutseb iseseisvalt vastavalt protsessikirjeldusele	
13. Juhtimine ja juhendamine	
planeerib turvatööd oma vastutusosal vastavalt regulatsioonidele ja lepingulistele kohustustele; planeerib ressursi vastavalt vajadusele; kujundab positiivse, usaldusliku, teineteist toetava töökeskkonna	Vastab täiendava testi küsimustele, vajadusel täpsustab

juhendab turva-/ valvetöötajaid valveobjektipõhiselt vastavalt objekti tegevusjuhenditele	vestlusel, lahendab situatsioonülesande.
teeb koostööd erinevate ettevõttesiseste ja -välise isikute ning asutustega vastavalt regulatsioonidele	
juhhib kõikide ohuolukordade korral turvatöötaja tegevusi kuni olukorra lahendamiseni või pädevate isikute saabumiseni	
juhhib meeskonda- kaasab, suhtleb, annab selgeid ja täpseid juhiseid ning korraldusi meeskonna liikmetele; arvestab meeskonnaliikmete erinevustega, toetab meeskonnaliikmeid ja aitab lahendada tööülesannete täitmisel tekkinud probleeme; teeb ettepanekuid muudatusteks enda või meeskonna edaspidises tegevuses, teeb ettepanekuid saadud kogemuste edaspidiseks rakendamiseks; motiveerib ja tunnustab meeskonnaliikmeid.	
LÄBIVAD KOMPETENTSID	
14. Turvatöötaja, tase 3 kutset läbiv kompetents	
kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses toodud nõuetele	Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.
kasutab juhendamisel digioskuste osaoskusi Info haldamine (1.1 ja 1.3), Suhtlemine digikeskkondades (2.1 ja 2.2), Turvalisus (vt lisa 2 Digioskused)	
lähtub oma töös sellega seotud õigusaktidest; järgib organisatsioonis kehtestatud ning valveobjektiga seotud korda(sid); jälgib õigusaktide järgimist, sekkub rikkumise lõpetamiseks	
õigusvastase sündmuse puhul teavitab asjaomaseid isikuid/organisatsioone/ametiasutusi vastavalt kehtestatud korrale	
järgib tööohutusnõudeid, elektriohutusnõudeid, tuleohutusnõudeid, päästevahendite jm ohutusnõudeid; jälgib ohutusnõuete täitmist objektil	
valib isikust lähtuvalt sobiva suhtlemisstiili ja -viisi; suhtleb inimestega korrektselt; ennetab ja lahendab konflikte	
dokumenteerib teenistusalase tegevuse vastavalt kehtestatud korrale	
käitub esmaabi osutamist vajavas situatsioonis sobival viisil	
kannab vormirietust vastavalt nõuetele; järgib kehtestatud vormikandmis eeskirju	

3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

Teadmiste kontrollimise meetodid Turvatöötaja, tase 3 kutse esmakordsel taotlemisel on:

- Teadmiste kontrolli test (valikvastustega küsimustik) – kutsetaotleja sooritab testi vastavalt etteantud juhistele.
- Vestlus - hindajate poolt ette antud ettevalmistusaja järel kutsetaotleja lahendab situatsioonülesande vastavalt eksamipiletis toodule ja tõendab läbivad kompetentsid;

4. Hindamise korraldus

Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjoni hindamisgrupp. Kutsehindamise teadmiste kontrolli testi sooritamise kontrollib üks hindamisgrupi liige.

Kutsehindamise võib jätta korraldamata, kui välja kuulutatud kutsehindamisele on laekunud vähem kui 10 (kümme) taotlust. Taotleja kompetentsuse hindamine viiakse läbi kutse andja poolt kinnitatud toimumiskohas ja kutseandja kodulehel toodud kuupäeval.

Kutsehindamine viiakse üldjuhul läbi vahetult peale Turvatöötaja põhiõppe läbimist, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul põhiõppe läbimisest.

Turvatöötaja, tase 3 kutse taotlemisel tuleb kutsetaotlejal tõendada [Turvatöötaja, tase 3 kutsestandardis](#) toodud kohustuslikud kompetentsid B.2.1 – B.2.9 ning läbiv kompetents B.2.14. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.10 – B.2.13

Kui kutsetaotleja, kes omab eelnevalt Turvatöötaja, tase 3 või Turvatöötaja I kehtivat kutsekvalifikatsiooni ja taotleb vähemalt ühte valitavatest kompetentsidest, siis sooritab ta kutsehindamise ainult vastavalt käesoleva hindamisstandardis **valitava kompetentsi hindamine** alajaotuses toodud juhisele.

Hindamise esimeses osas vastab taotleja **teadmiste kontrolli testi küsimustele** (valikvastustega küsimustik), ülesande sooritamiseга tõendab taotleja järgmisi **kohustuslikke kompetentse**:

- Töökoha/tööpiirkonna ettevalmistamine
- Valveobjekti (isiku, vara või korra) valvamine ja kaitsmine
- Isiku ajutine vabaduse piiramine
- Füüsilise jõu, erivahendite ja relvade kasutamine
- Ohu- ja eriolukordade ennetamine ja tegutsemine nendes
- Valvealase informatsiooni käitlemine
- Tehniliste süsteemide kasutamine
- Läbipääsurežiimide tagamine
- Raha ja väärtpaberite saatmine

Kohustuslike kompetentside teadmiste kontrolli test sisaldab 60 valikvastuse variantidega küsimust. Teadmiste kontrolli testi sooritamiseks on aega kuni 90 minutit.

Igale küsimusele on antud kolm vastusevarianti, millest ainuõige on alati üks vastusevariant. Õige vastusevariandi valikul tuleb lähtuda kehtivatest õigusaktidest, õppematerjalidest ja vastusevariandi täiuslikkusest.

Turvatöötaja, tase 3 kutsestandardis on 9 kohustuslikku kompetentsi, millest teadmiste kontrolli testi positiivseks sooritamiseks peab olema tõendatud **kõik 9 kompetentsi**.

Iga kohustusliku kompetentsi tõendamiseks tuleb vastata õigesti vähemalt **60%** konkreetse kompetentsi kohta esitatud küsimustest (vt allolev tabel).

Kohustuslik kompetents	Küsimuste arv (60)	Sooritatud 60%
B.2.1 Töökoha/tööpiirkonna ettevalmistamine	5	3
B.2.2. Valveobjekti (isiku, vara või korra) valvamine ja kaitsmine	5	3
B.2.3. Isiku ajutine vabaduse piiramine	10	6
B.2.4. Füüsilise jõu, erivahendite ja relvade kasutamine	10	6
B.2.5. Ohu- ja eriolukordade ennetamine ja tegutsemine nendes	10	6
B.2.6. Valvealase informatsiooni käitlemine	5	3
B.2.7. Tehniliste süsteemide kasutamine	5	3
B.2.8. Läbipääsurežiimide tagamine	5	3
B.2.9. Raha ja väärtpaberite saatmine	5	3

Teadmiste kontrolli test mittesooritamisel loetakse kutse taotlemine ebaõnnestunuks ilma suulise vestluseta ja kutse taotleja peab registreeruma uuesti eksamile.

Teadmiste kontrolli test positiivsel sooritamisel lubatakse kutsetaotleja eksami teisele osale ehk suulisele vestlusele.

Enne kutseeksami teist osa tutvub hindamisgrupp kutsetaotleja teadmiste kontrolli test tulemustega ning valmistab nende põhjal ette vestluse. Vestlus toimub peale teadmiste kontrolli test positiivset sooritamist kuni 30 kalendripäeva jooksul.

Hindamise teises osas tõendab taotleja vestlusel eksamipiletist tulenevate küsimuste ja juhtumianalüüsi käigus **kohustuslike kompetentside koosmõju**.

Vestluse aeg ühe kutsetaotleja kohta on kuni 20 minutit.

Valitava kompetentsi hindamine

Kutsetaotlejal on võimalik alates 2019 aastast täiendavalt tõendada Turvatöötaja, tase 3 kutsestandardis toodud valitavaid kompetentse.

Kutse andja poolt eraldi välja kuulutatud hindamiste positiivse läbimisega on võimalik kinnitada oma pädevused spetsialiseerumisel järgmistele valitavatele kompetentsidele:

- **Inkassatsioon**
- **Isikukaitse**
- **IT-vahendite kasutamine turvatöös**
- **Juhtimine ja juhendamine**

Valitava(te) kompetentsi(de) tõendamiseks sooritab kutse taotleja täiendava teadmiste kontrolli testi ja läbib eksamipileti alusel vestluse valitud kompetentsi(de) kohta. Hindamisgrupp võib esitada eksamineeritavale lahendamiseks valitava kompetentsi taotlemisega seotud kaasuse.

Teadmiste kontrolli test sisaldab ühe valitava kompetentsi kohta 10 valikvastuse variantidega küsimust ja testi sooritamiseks on aega kuni 15 minutit ühe valitava kompetentsi kohta.

Test loetakse sooritatuks (positiivseks) kui õigesti on vastatud vähemalt 80% valitud kompetentsi küsimustest. Täiendava vestluse aeg ühe valitava kompetentsi kohta on kuni 15 minutit.

Teadmiste kontrolli testi positiivne tulemus on eelduseks hindamise suuliseleksamiosale pääsemiseks. Hindamisgrupi esimees teatab kutsetaotlejale teadmiste kontrolli test tulemuse vahetult peale testi sooritamist ja informeerib suuliseksamiosa sooritamise ajast.

Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

Kutse kvalifikatsiooni mitta saamise korral sooritab taotleja korduseksami täies mahus.

Otsuse kutse andmise või mitte andmise kohta teeb kutsekomisjon hindamisgrupi poolt esitatud kutsehindamise protokollis toodud kutse andmise või kutse mitteandmise ettepanekule.

5. Juhised ja vormid hindajale

Enne hindamist:

- tutvuge Turvatöötaja, tase 3 kutsestandardiga,
- Isiku kompetentsuse hindaja, tase 5 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,

- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega,
- hindamisülesannetega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal:

- jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel:

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- vormistage hindamistulemus,
- edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile

6. Lisad

Lisa 1 - Kutsestandardi Turvatöötaja, tase 3 lisa 1 kasutatavad terminid

Lisa 2 - Kutsestandardi Turvatöötaja, tase 3 lisa 2 kasutatavad Digioskused

Lisa 3 - Turvatöötaja, tase 3 kutse taotleja kompetentsuse hindamisvorm

Lisa 4 - Isiku kompetentsuse hindaja, tase 5 kutsestandardiga

Turvatöötaja, tase 3 kutse taotleja kompetentsuse hindamisvorm

Kutse taotleja ees-ja perekonnanimi: _____

Teadmiste kontrolli test variant _____ Kuupäev: ____ / ____ / _____ a

Töökoha/tööpiirkonna ettevalmistamine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
Valveobjekti (isiku, vara või korra) valvamine ja kaitsmine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
Isiku ajutine vabaduse piiramine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 6)
Füüsilise jõu, erivahendite ja relvade kasutamine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 6)
Ohu- ja eriolukordade ennetamine ja tegutsemine nendes	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 6)
Valvealase informatsiooni käitlemine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
Tehniliste süsteemide kasutamine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
Läbipääsurežiimide tagamine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
Raha ja väärtpaperite saatmine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 3)
V1 Inkassatsioon	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 8)
V2 Isikukaitse	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 8)
V3 IT-vahendite kasutamine turvatöös	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 8)
V4 Juhtimine ja juhendamine	TÕENDATUD/MITTE TÕENDATUD	(lävend 8)

Turvatöötaja, tase 3 kutsehindamise teadmiste kontrolli testi tulemus

Teadmiste kontrolli testiga on kohustuslikud kompetentsid

 TÕENDATUD
 MITTE TÕENDATUD

Teadmiste kontrolli testiga on valitav(ad) kompetents(id) _____

 TÕENDATUD
 MITTE TÕENDATUD

Testi sooritaja allkiri: _____ Testi kontrollija allkiri: _____

Selgitus:

Turvatöötaja, tase 3 kutsehindamise vestluse tulemus

Hinnatakse vestluse käigus kohustuslike ja läbivate kompetentside koosmõju ning juhtumianalüüsi lahendamist vastavalt piletile nr _____

Vestlusega on kohustuslikud kompetentsid

TÕENDATUD
 MITTE TÕENDATUD

Vestlusega on valitav(ad) kompetents(id) _____

TÕENDATUD
 MITTE TÕENDATUD

Mittetõendatud hindamistulemuse selgitus:

HINDAMISGRUPI ETTEPANEK KUTSEKOMISJONILE

Anda taotlejale Turvatöötaja, tase 3 kutse
 Mitte anda taotlejale Turvatöötaja, tase 3 kutset

Hindamisgrupi esimees: nimi, allkiri _____

Hindamisgrupi liikmed: nimi, allkiri _____

nimi, allkiri _____